

20

22

OKENDO
Kultur Etxea

OKENDO Kultur Etxea

Emakumeen aurkako indarkeria nazioarteko gatazketan, Gervasio Sanchez

2022 urte aberatsa izan zen Okendo Kultur Etxean, eskaintza eta elkarlan ugari jaso zituen eta, herritarren erantzuna horren araberakoa. Elkarlana izan zen, urtean zehar, jarduera askoren motorra, 2022ko hitz gakoa. Gutxinaka erabilera kopuruak igotzen joan ziren, egoera orokorra aldatu ahala, pandemiaren aurreko programa eta kopuruetara gerturatuz edo itzuliz. Eskaintza propioekin edo elkarlanen bidez 2022ak emaitza azpimarragarrien urtea izan zen kopuruz nahiz kalitatez.

Arte plastikoek Okendon duten lehentasunak jarduera ugari eta anitzak eman zituen, une ederrak emanez bai ohiko ikastaroen bidez,

bai erakusketekin lotuta. Lehenik eta behin, **ikastaro**etan eskaintza orokorra aipatu behar eta azentu berezia arte ederrekin lotuta direnetan. 2022/23 ikasturtean pandemiaren aurreko kopuruetara itzuli zen Okendo Kultur Etxean.

Bigarrenik, arte plastikoei jarraipena emanez, **erakusketek** izan zuten garapena ezinbestez aipatu beharra. Okendok espazio desberdinak ditu erakusketak egiteko eta 2022an espazio guztiek eman zituzten fruituak, diziplina desberdinak barne bilduz, margogintza, eskulturak ilustrazioak, komikigintza, argazkilaritza edo obra nahiz esku-hartzeko

mistoak. Egile kontsokratuen eta berrien artean osatutako 2022ko proposamenaren bidez Gros auzoak ere protagonismoa hartu zuen.

Urteak hasiera eman zion 2021etik zetorren erakusketa arrakastatsuekin, **Artea Komikigintzan**, izenak ondo laburtu zuen bere edukia eta bai komikizaleek bai arte zaleek aukera ederra izan zuten Komikigintzak artea nola jaso, nola lotu eta nola batetik bestera pasatu diren eraginak ikusteko.

Eraikin zaharreko hormek **Joxemari Igerategi - Urberoaren Egurraren deia** jaso zuten urtea hastarekin batera eta eskulturak Okendoko harri eta egurren artean egoteko eginak zirela zirudien. Une oso emotiboak eman zituen, oraindik eta gehiago, handik eta hilabete gutxira artista zendu zela gogoratzerakoan. Eta udaberriarekin batera lau emakumek osatu zuten proposamen artistikoak arteak hartzen dituen bide berrien isla izan zen: **Lau... hegoa, printza, pausoa, bakalau** bertan bizitu behar zen erakusketa, publiko gaztek bereganatu zituen, **Maritxu Intxausti, Olatz Irigarai, Eli Perez Cazabon, Nerea Urdangarin** artistei esker.

Bitartean eraikin berriak **Gervasio Sánchez** argazkilariaren **Emakumeen aurkako indarkeria nazioarteko gatazketan** erakusketa jaso zuen. Euskal Fondoak ekoitzi eta Donostiako Udaleko Lankidetzak Sailak Donostia Kulturarekin elkarlanean antolatutako erakusketa **Giza Eskubideen Zinemaldian** ere izan zuen lekua. Argazkilari ezagunaren erretratu gordinekin publikoaren arrakasta jaso eta kontzientziak astindu zituen.

Uda bitartean erakusketen beste perfil desberdin bat jaso zuen eraikin zaharrak, arteaz gozatzeko praxian aritzen direnei bere hormak utziz: lehen aldiz **Prokulturaren** antolatuta **Pilar Gracia pintura amateur I. lehiaketaren** emaitzak, **Ereinduz Sormen artistikoen V.Lehiaketaren** emaitzak, eta Donostiako kultur etxeetan egindako ikastaroetako parte hartzaileek ekarritako sormen lanak.

Lau Haizetara JC Armental bilduma

erakusketak udan goxoki ederra eman zien artezaleei: Okendoko aretotik paseatuz gero, euskal arteari azken ehun urteko ibilbide berezia emateko aukera izan baitzuten, izen handiko piezak erakusgai baitziren, **JC Armentalen** eskuzabaltasunari esker. Jendearen erantzuna horren araberakoa izan zen, aretotik 4.621 pertsona pasa baitziren.

Lau Haizetara J C Armental Bilduma

Elkarlanak ere posible egin zuen **Luis Gasca, komikia eta zinema** erakusketa, berau gauzatzea eta Okendon zabaltzea ezinezkoa izango baitzen ondorengo inplikaziorik gabe: **Koldo Mitxelena Kulturunea - GFA, Fantasiatzko eta Beldurrezko Zinemaren 33. Astea** eta 70 urte betetzen zuen **Zinemaldia**. Zinemaldiaren zuzendari izandakoaren komikien funtsa oinarri, KMK-k bere inguruan egindako ikerketa ere argitara atera zuen. Bisitarien erantzuna hemen ere erakusketaren mailakoa izan zen: 3.500 baino bisitari.

Halaber elkarlanean eman zion harrera Okendok udazkenari eraikin zaharrean kokatu zen heriotza duinari buruzko erakusketarekin. **Heriotza, duin eta ilustratua** erakusketa eta bertan garatu ziren jarduera ugari **DMD-DHE Euskadi** elkartearekin egindako lanari esker posible izan zen. Jarduera hauen bidez, bizitzaren bukaera duinaz hausnartzeko parada ugari izan ziren, bai intelektualak zein artistikoak.

Heriotza duin eta ilustratua

Esfortzu berezia egin zen Okendon Catalunyaetik ekarritako erakusketan hemengo presentzia islatzeko eta bost euskal ilustratzaileen lanak jasotzeaz gain beraiek zuzenean prozesua kontatzeko parada izan zuten **Asteko Pieza** egitarauari esker: **Iñaki Martiarena-Mattin, Garbiñe Ubeda, Iزارo Mariezkurrena, Gotzon Garaizabal** eta **Aitziber Alonso**.

Luis Gasca, komikia eta zinema erakusketa

Ugarte-Otxoa erakusketa © Iñaki Rubio

Elkarlanean ere bideratu ziren auzoko zein kanpoko elkarteekin gauzatu diren erakusketak eta Liburutegiko atariak egitasmo anitz jaso zituen: **30 urte habia-kutxekin** (Kukulunbera elkartearekin) eta **Uliaren etorkizuna marrazten** (Uliako auzo elkartearekin), **Lana globalizazioan pandemia garaian** (Paz y Solidaridad en Euskadi elkartearekin), **Feminismo baserritar eta herrikoiairen begiradak eta borrokak** (Asociación Elkarcredit de Solidaridad elkartearekin).

Urtea bukatzeko eraikin zaharrak **Lumineszenteak** egitasmoa ezagutzeko aukera eman zuen **Literaktum** jaialdiaren baitan. **Igone Mariezkurrena** kazetariaren eta **Irantzu Pastor** argazkilariaren proiektuak izen bereko liburu bat izan baitzuen sorburu, erakusketa bihurtu aurretik. Emakumeen aurkako indarkeria ikusezinak eta erresilientzia historiak kontatzeko, Palestinan, Indian, Lakota Nazioan eta Euskal Herrian jasoak.

Ricardo Ugarte, Julia Otxoa, Urko Ugarte, sendi bat artearen inguruan erakusketak ere Literaktum jaialdiarekin lotuta geratu zen, bertan

burutu zen lehen bisita gidatuarekin, **Julia Otxoaren** eskutik. Ondoren izandako jarduerak ikusteko eta irakurtzeko arteak lotzen jarraitu zituzten, bista gidatuak eta liburu aurkezpenak, **Ricardo Ugarteren Singladuras** primizia kasu, hurrengo urtean murgildu arte, erakusketa 2023an bukatuko baitzen.

Literaktum jaialdiak une berezi eta arrakastatsu gehiago utzi zituen 2022an Okendo kultur etxean, hala nola **Petros Markaris, Selva Almada** edo **Jesus Carrasco** idazleekin izandako solasaldiak, Okendoko aretoa bete zutenak. Berezia, edukiz eta formaz izan zen **Etxepare Institutuarekin** egindako saioa, **Itzultzaile ibiltariak**, itzulpengintzari buruz poesia irakurketa musikatuarekin batera.

Urtea beste elkarlan berezi batekin hasi zen: **UPV/EHUko Kultura Zientifikoko Katedra, DIPC (Donostia International Physics Center)** erakundeekin batera antolatu zen **Donostia, Zientzia hiria - Surfa eta zientzia zikloa** martxora bitartean garatu zena.

Mendia eta natura zikloa CVCrekin elkarlanean

Elkarlanean ere urtarriletik abendura garatu zen **Mendia eta Natura** ziklo tradizionala, une ederrak eman zizionak mendizale zein naturazaileei, **Club Vasco de Camping** elkartearekin batera egindako lanari esker. **500 km remando el Colorado, The Great Himalaya Trail, Penintsulako arroiak, Lescun...** edo **Hilo Moreno, Chema Andrés, Iker Madoz**, ... eta gehiago izan ziren kontakizunak eta bide berriak egiteko proposamenak, ezin denak aipatu!

Otsailean berreskuratu zen **XXXI. Osasun Astea**. Berriz ere elkarlana ezaugarri nagusi: Groseko Osakidetzako kideen ekarpena, Erlauntzako partaideen ekarpena, eta bertan parte hartu zuten profesional zein herritarrak, guztiak beharrezkoak gai delikatu bati buruz hitz egin eta hausnartzeko: bizitzaren bukaera, heriotza, eutanasia,...

Apirilak ere ekarri zuen auzokideekin lan egiteko beste aukera bat **Korrika Kulturalaren** egitaraua parte hartzerakoan. Besteen artean Okendoko terrazan izan zen **Bi zaldi** taldearen emanaldiak, aspaldiko partez zuzeneko musika aire librean asetzeko posibilitate eskertua eman zuen. Urte bukaeran berriz Groseko euskaltzaleekin batera Okendok parte hartu zuen **Euskaraldian** jarduera ugari eskainiz.

Auzokideekin elkarlanak ere ekainaren 23ko sutondoaren inguruko erromeria gauzatu zuen. Bi urteren ondoren jendeak dantza eta salto egiteko gogo nabarmenak giro aparta zuen Tomas Alba plazan **Iratzar** taldeak gidatuta. Eguraldiak aldiz zapuztu zuen **Musikagela** zerbitzuarekin batera **Musikafest** kalean egiteko asmoa. Neguko solstizioan ere, ohiko txistorraren usaina lagun, erromeriak Txofre plaza bete eta **Gabezin** taldearen laguntzaz musikaz eta dantzaz berriz gozatu ahal izan zuten bertaratu zirenek.

Elkarlanean ere izan ziren urtean zehar burututako ziklo eta hitzaldi anitz. Maiatzean **Casa Galiciaren** eskutik eta Gipuzkoako Eskualde Etxeen Federazioak antolatuta garatu zen hitzaldi zikloa. Urrian **Goldatu** elkarteak jorratu zuen zikloa memoria historikoaren inguruan, aurtien fokua estatuaren sekretuetan jarriz. Azaroan lehen aldiz Okendok **UPV-EHUK** antolatuta **Zientzia Astea**n parte hartu zuen. Abenduan **Gabonak... eta aulki bat hutsik** saioa **Bidegin** Gipuzkoako dolu laguntzarako zerbitzuarekin. itxi zuen hilabetea **Uliako auzo elkarteak**.

Elkarlanak berriz ere ezaugarritu zuen frantsesez nahiz alemanez egin ziren zinema zikloak. Alemanezko zinematik **Goethe Institutuari** esker bideratu eta **Lorelei** elkarteari esker debateak egiteko aukera gauzatu zen. Frantsesez eginiko zikloan ere **Institut Français** bidez programazioa bideratu eta udazkenetik aurrera **Alliance Française** kideei esker filmen ondorengo solasaldiak posible izan ziren.

Paderewski Chamber Choir Abesbatza

Hileroko jardueren artean ere **Haur antzerkiak** izan ziren plan ederra larunbat arratsalderako. **Niararen bidaia, Butterfly effect, Piztu! Emakumeon energia, Alejop 2.0, Zorionak Marimotots!, Tik-tak denbora!, Bertso jasa bat bateko jolasa** eta **Bi ipuin** lanek osatu zuten programazioa. Fantasia eta hitzen bidez hausnarketak, arazoak eta proposamenak bizitzeko beste modu bat.

Antzerkiak gozatzeko era desberdina eman zuen **Poltsiko** jaialdiak maiatzean ohiko formatua berreskuratuta. Groseko hiru tabernen kolaborazioari esker, Norta, Scanner eta El Muro, eta **La reina del Arga, Magia Parrastan, De esto también se sale** lanei esker parrak izan ziren nagusi.

Kaleko Antzerkiak ere ohiko formatua berreskuratuta eta elkarlanean gauzatu zen. Groseko jai batzordearekin batera eta Zipotz jaien testuinguruan umeak zein helduak eraman zituen antzerkiaren magiak **Kutxa baten istorioak** eta **Aurkitu gabeko altxorra** deskubritzera udako beroan. Elkarlan horri esker ere Okendok jaso zituen **Ereski** eta **Xistral** abesbatzak.

Abesbatza ederra ere entzun ahal izan zen azaroan oraingoan **Tolosako CITEkin** batera antolatzen den **Abesbatzak** zikloaren baitan: Poloniatik etorritako **Paderewski Chamber Choir**. Oraingoan San Ignacio elizari zor zitzaion gozamen handiko kontzertua.

Aurkitu Gabeko altxorra, Kaleko Antzerkia Katalunia plaza

Azkenik 2022ari birpasa emateko ezin bestez zerbitzuei begirada bat eman beharra. Lehen, espazioen lagapena. Okendok zerbitzu inportantea eman zuen mota guztietako eragileek beren ekimenak burutzekok: Helduen Hitza, Udalaren Musika Eskola, Zurriola ikastola, Zubiri-Manteo BHI, Asgicer, Erei, Verdini, SOS Racismo, Orreaga, eta beste asko. Espazioen lagapenak izan ziren astero, behin baino gehiagotan eman ezinean geratuz, urtea motz.

Izan ere Okendok eskaintzen zituen **zerbitzuek** eguneroko mugimendu bizia sortzen zuten kultur etxean. 2022an ate guztiak irekita izan ziren mugarik gabe eta erabileran igarri zen. **Kzgun**e zerbitzuak arrakala digitalari aurre egiten jarraitu eta herritarrei erabilera digitala eguneratzeko eskaintza berritu zuen.

2022 osoan **Liburutegia**k ohiko zerbitzu guztiak irekita izan zituen (hemeroteca, kontsulta, mailegua,...), gutxinaka pandemiaren aurreko zenbakietara gerturatuz, jarduerak ere berreskuratzeko, adibidez bisita gidatuak edo **Ipuinaren ordua**. Liburutegiko bihotza kontsulta zerbitzuak eta liburu zein bestelakoen maileguak izaten jarraitzen zuen baina irakurketa sustatzeko jarduerak ere lekua izan zuten 2022an. Bereziki aipagarriak dira hilero garatzen zirenak, hala nola helduentzako tertuliak: **Irakurleen artean** euskaraz eta **Irakurlearen txokoa** gaztelaraz; umeentzat

adin guztietako programak berreskuratu ondoren honakoak garatu ziren: **Zeu irakurle**, **Gu kontalari**, **Ipuinaren ordua** eta **Liburu Baby Kluba**. Eta urtean zehar solte etorri zirenak, Liburuaren eguna ospatzeko **Jabier Muguruzak Bernardo Atxagari** egindako elkarrizketa edo **+55** zerbitzuarekin batera egindako irakurketa musikala.

Gazteleku eta Hautxoko zerbitzuek auzoko gazte eta umei jolas eta dibertimendu ordu mordoa eskaini zizkieten, kultur etxeko eta auzoko dinamikan aktiboki parte hartzeaz gain, festak, Euskaraldia,... Aipagarria 2022an **Porrotx eta Marimotots** pailazoekin etxekoen edo eta gertuko enagurra lantzeko programa.

Plus 55 zerbitzu garrantzizkoa izan zen berriz ere 2022an Okendo kultur etxearentzat. Beste hainbat arlo eta zerbitzutan bezala 2022 dinamika arruntetara itzultzeko urtea izan zen eta jarduera klasikoak garatzen joan ziren: mugikorrek erabiltzeko ikastaroak eta tutoretzak, libildiak gero eta jendetsuagoak, kirola udaran, giza liburutegia, ereinduz sorkuntza sustatzeko lehiaketa, eta gai ugariaren lanketa (edadismoa, estresa arazoaren iturri, emozioak) eta elkarlan ugariak. Zentzu horretan azpimarragarria izan zen urtearen bukaeran Zubiri-Manteo HHIrekin batera belaunaldien arteko egitasmoa, hain zuzen ere, urte bukaeran garatu zena.

Belanaldi arteko jarduerak-Manteoko gazteak, Plus 55

JARDUERAK

16

Antzerki (emanaldiak)
1.670 erabiltzaileak

23

Zine (emanaldiak)
902 erabiltzaileak

86

**Bilerak eta
elkarleen ekitaldiak**
1.341 erabiltzaileak

194

Gaztelekua
1.195 erabiltzaileak

0

Dantza (emanaldiak)
0 erabiltzaileak

182

**Hitzaldiak eta
mahai inguruak**
7.700 erabiltzaileak

136

**Liburutegiko
jarduerak**
2.142 erabiltzaileak

193

Haurtxokoa
1.194 erabiltzaileak

14

Musika (kontzertuak)
2.149 erabiltzaileak

17

Erakusketak
63.158 erabiltzaileak

161

Plus 55
2.233 erabiltzaileak

28

Bestelakoak
727 erabiltzaileak

Guztira

1.050

Jarduerak

**84.411
erabiltzaileak**

ZERBITZUAK

111.334

bisitaldiak
Liburutegia

2.652

bisitaldiak
Haurtxokoa

0

bisitaldiak
Altzako bilduma web

0

bisitaldiak
Bideo tailerra

0

bisitaldiak
Ikasgela

13.755

bisitaldiak
**Kzgunea
(Nabigazioak)**

0

bisitaldiak
DK Irratia web

0

bisitaldiak
Musikagela

1.209

bisitaldiak
Gaztelekua

0

bisitaldiak
Altzako bilduma

0

bisitaldiak
**Ispilu beltza
magazine-podcast**

0

bisitaldiak
Musika Eskola

Guztira

130.035

BISITALDIAK

1.085

bisitaldiak
Plus 55

PRESTAKUNTZA

Ikastaro eskaintza Osatutako ikastaroak Erabiltzaileak Emakumeak Gizonak

GUZTIRA	331	230	2.971	2.315	656
2021-2022 IKASTAROAK	89	31	678	596	82
Ikasturte osokoak (2021eko urria - 2022ko maiatza)					
Egile ikastaroak					
Euskaraz	5	1	7	7	0
Gaztelaniaz	8	6	243	216	27
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	30	1	12	9	3
Gaztelaniaz	26	19	323	302	21
Bigarren lau hilabetekoak (2022ko otsailean hasita)					
Egile ikastaroak					
Euskaraz	0	0	0	0	0
Gaztelaniaz	1	0	0	0	0
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	10	0	0	0	0
Gaztelaniaz	9	4	93	62	31
2022-2023 IKASTAROAK	62	30	585	468	117
Ikasturte osokoak (urria 2022 - maiatza 2023)					
Musikagela, Larrotxene Bideo, DK Irratia					
Euskaraz	0	0	0	0	0
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	19	1	15	12	3
Gaztelaniaz	22	19	385	308	77
Lehen lau hilabetekoak (urria - abendua 2022)					
Musikagela, Larrotxene Bideo, DK Irratia					
Euskaraz	0	0	0	0	0
Gaztelaniaz	0	0	0	0	0
Ikastaro orokorrak					
Euskaraz	8	0	0	0	0
Gaztelaniaz	13	10	185	148	37
IKASTARO PUNTUALAK	6	6	204	157	47
Tailer, mintegi eta masterclassak					
Euskaraz	3	3	103	83	20
Gaztelaniaz	3	3	101	74	27
KZgunea IKASTAROAK	110	101	919	684	235
BESTE ERAKUNDEAK KZgunean	64	62	585	410	175

KULTUR ETXERA egindako bisitak
Guztira 193.888